

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy (jäljempänä ”Caruna”) kiittävät mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteavat lausuntonaan seuraavaa.

Caruna katsoo, että kansallisen turvallisuuden, huoltovarmuuden, ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, lisääminen uusiin tavoitteisiin on perusteltua.

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Sähkönkäyttö kasvaa Suomessa nopeasti johtuen asiakkaiden kasvavista sähkönkäytön tarpeista sekä teollisuuden ja palveluntuotannon sähköistymisestä. Samalla sähkön tuotantorakenne muuttuu järjestelmän siirtyessä fossiilisista energialähteistä puhtaisiin tuotantomuotoihin. Sähköntuotannon määrän ennustetaan kaksinkertaistuvan Suomessa tämän kehityksen johdosta. Carunan verkkoalueilla nimellistehoa on tulevaisuudessa noin 50 prosenttia enemmän kuin tänä päivänä. Kasvu koostuu suureksi osaksi hajautetusta uusituvasta energiasta. Uusiutuva tuuli- ja aurinkoenergia on edullista ja kotimaista, mutta tuotanto vaihtelee voimakkaasti sään mukaan. Se on myös hajautettu maakuntiin, kun taas sähkön kulutus keskittyy yhä tiiviimmin asutuskeskuksiin. Tämä kehitys luo omat haasteensa sähköverkoille, joita pitää vahvistaa ja rakentaa lisää uusien tuotantolaitosten mahdollistamiseksi ja sähkön siirtämiseksi tuotantopainotteisilta alueilta kulutuspainotteisille alueille.

Tätä taustaa vasten, keinotekoiset etäisyysvaatimukset tuulivoimalle lisäävät sähköjärjestelmän kustannuksia entisestään. Uusien etäisyysvaatimusten aiheuttamat pidemmät etäisyydet sähkön tuotannon ja kulutuksen välillä lisäävät entisestään siirtoverkon rakennustarpeita sekä siirtohäviötä, minkä voidaan arvioida nostavan kuluttajien kustannuksia.

Lisäksi jos tuulivoimatuotannon kasvu keskittyisi pienemmälle maantieteelliselle alueelle, sähköjärjestelmän tasapainotukseen tarvittavien joustoressurssien kustannukset lisääntyisivät verrattuna tilanteeseen, jossa tuulivoima olisi sijoittunut maantieteellisesti laajemmille alueille.

Etäisyysvaateet lisäävät myös liittymisjohtojen pituutta ja tuotanto- sekä kulutuskohteiden välissä olevan verkon rakennustarvetta. Lähtökohtaisesti energiajärjestelmää tulisi suunnitella kustannustehokkaasti: tämä koskee myös voimalaitosten sijoittumista.

Hajautetun energiajärjestelmän etuja ovat parempi huoltovarmuus ja verkon resilienssi, kun kaikki voimalaitokset eivät keskity samaan paikkaan.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Liian yksityiskohtainen ohjaus aurinkovoimahankkeille hidastaa puhtaan sähköntuotannon lisäämistä Suomessa. Carunan näkemyksen mukaan ehdotettu 10 ha raja koskisi suurintaa osaa Suomeen kehitteillä olevista teollisista aurinkopuistoista ja voisi vaarantaa hankkeiden toteutumisen. Teollisen kokoluokan aurinkovoimatuotannon lisääntyminen Suomen energiajärjestelmässä olisi suotavaa, sillä aurinkovoimatuotanto tasapainottaa järjestelmää ajallisen vaihtelun kautta esimerkiksi tuulivoimatuotantoon verrattuna. Lisäksi teollista aurinkovoimapotentialiaa on merkittävässä määrin

etenkin eteläisessä Suomessa, jonne suurin osa sähkönkulutuksesta keskittyy, mutta jossa on hyvin vähän esimerkiksi tuulivoimatuotantoa.

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Wickström Emil
Caruna Networks Oy